

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1804/19-T

Název	Základní škola Kapitána Jasioka Havířov-Prostřední Suchá Kpt. Jasioka 57 okres Karviná
Sídlo	Kapitána Jasioka 685/57, Prostřední Suchá, 735 64 Havířov
E-mail	reditel@zsjasioka-havirov.cz
IČ	61988600
Identifikátor	600136477
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Růžena Bajerová
Zřizovatel	Statutární město Havířov
Místo inspekční činnosti	Kapitána Jasioka 685/57, Prostřední Suchá, 735 64 Havířov
Termín inspekční činnosti	1. 10. – 4. 10. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

V Základní škole Kapitána Jasioka Havířov-Prostřední Suchá Kpt. Jasioka 57 okres Karviná (dále „škola“) se v termínu inspekční činnosti vzdělávalo v devíti třídách prvního až devátého ročníku 147 žáků, pět žáků plní povinnou školní docházku v zahraničí. K zájmovému vzdělávání ve školní družině bylo v jednom oddělení zapsáno 29 účastníků. Od poslední inspekční činnosti v roce 2012 došlo k postupnému poklesu počtu žáků. Ve školním roce 2019/2020 eviduje škola 28 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, 12 z nich se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu. Škola prezentuje své zaměření na environmentální výchovu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci od 1. února 2019, před jmenováním do funkce působila dlouhodobě jako statutární zástupkyně ředitelky školy. Část řídicích kompetencí převedla na svou zástupkyni a delegovala konkrétní úkoly na další pedagogické pracovníky. Nastavený systém porad, pracovních schůzek a interní komunikace umožňuje vzájemnou informovanost o žácích a operativní řešení organizačních záležitostí. Méně funkční je spolupráce učitelů při sdílení pedagogických zkušeností z výuky a uplatňování vzájemných hospitací. Hospitační činnost vedení školy k systematickému ověřování kvality výuky všech učitelů není realizována. Kontrolní činnost vykazuje nedostatky např. ve vedení povinné dokumentace, není propojena s přijímáním adekvátních opatření v oblasti výuky i výsledků vzdělávání a vyhodnocováním účinnosti nastavených postupů k předcházení školního neúspěchu žáků. Ředitelka školy vytváří podmínky pro profesní rozvoj učitelů, ve školním roce 2018/2019 absolvovali vyučující četné vzdělávací aktivity, které vycházely zejména z potřeb školy a byly zaměřené např. na inkluzi a skupinové sdílení asistentů pedagoga. Účelnost absolvování vzdělávacích akcí snižuje absence předávání získaných poznatků a ověřování jejich zavádění do výuky. Další vzdělávání pedagogů nezohledňuje potřeby vyučujících zacílené na zvyšování kvality výuky. Ředitelka školy zpracovala na základě vlastní analýzy koncepci rozvoje školy, vytyčené cíle jsou formulovány převážně bez potřebných souvislostí a nastavení nástrojů pro ověření jejich naplňování. Z rozhovorů s pedagogy vyplynula jejich neznalost priorit rozvoje školy. Škola spolupracuje v oblasti soutěží s dalšími základními školami, funkční spolupráce s řadou sociálních partnerů je zaměřena především na prevenci, dopravní výchovu, řešení výchovných a výukových problémů. Ředitelka školy se účastní zasedání školské rady a pravidelně se schází s Radou žáků při projednávání jejich námětů a požadavků. Škole se daří úspěšně zapojovat do své činnosti i rodičovskou veřejnost (např. výpomoc při budování fit stezky, školního arboreta, hmyzího hotelu a při organizaci i realizaci mimoškolních aktivit). Sounáležitost žáků i zákonných zástupců se školou podporují tradiční školní akce např. „Vánoční jarmark“, „Karneval“, „Den dětí“, „Čarodějnice“. Finanční prostředky získané zapojením školy do četných projektů umožnily např. zlepšit materiální podmínky pro vzdělávání (vybavení jazykové učebny, modernizace učebny fyziky a chemie, budování školní zahrady, zajištění bezbariérového přístupu a toalety pro imobilního žáka, instalace zabezpečovacích systémů), realizovat doučování žáků, vzdělávání pedagogů, činnost badatelského a čtenářského klubu a dvou klubů zábavné logiky a deskových her. Zaměření školy na environmentální výchovu podporují četné aktivity školy i školní družiny, které se prolínají celým základním vzděláváním. Škola organizuje řadu projektových dnů (např. „Den Země“, „Recyklohraní“, „Ovocný den“), žáci jsou průběžně zapojováni do sběrových akcí a soutěží („Přírodovědný klokan“ a „Velká cena ZOO Ostrava“), jsou realizovány ekologicky zaměřené projekty („Soutěž s panem Popelou“, „Malý farmář“, „Mobilní planetárium“), v rámci výuky Svět

práce žáci pracují na školní zahradě. Činnost školní družiny účelně navazuje na environmentální zaměření školy např. poznáváním okolí školy, práci s přírodninami a aktivitami v arboretu. Dobré prostorové a materiální podmínky umožňují realizaci záměrů školních vzdělávacích programů, v průběhu inspekčních hospitací však bylo materiálně technické vybavení využíváno jen v omezené míře. Škola vymezila formální rámec bezpečnosti a ochrany zdraví a poskytovala žákům nezbytné informace v prevenci rizik.

Stravování žáků zajišťuje školní jídelna, která je součástí školy. Škola svými aktivitami vede žáky k získávání a zlepšování stravovacích návyků. Ty jsou podporovány zavedením a přípravou svačín pro žáky, zapojením školy do projektů „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“. Škola také reagovala na sociální a fyziologické potřeby žáků a v rámci nadačního fondu „Women for women“ umožňuje plně dotované stravování 27 žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve výuce zejména nižších ročníků prvního stupně základní školy byly jednotlivé činnosti optimálně časově rozvržené. Vhodně volené formy a metody práce, zařazení hry, pohybových i relaxačních aktivit účinně přispívalo k zapojení všech žáků do výuky a udržení jejich pozornosti i zájmu po celou vyučovací hodinu. Pochopení učiva i jeho názornost podpořilo funkční použití vhodných pomůcek, velká pozornost byla věnována procvičení učiva. V průběhu vzdělávání v ostatních ročnících převládala při inspekčních hospitacích málo účinná frontální výuka s řízeným rozhovorem a případnou samostatnou prací. Efektivitu většiny výuky snižovalo nedostatečné zařazování motivačních prvků a nízká míra využití didaktických pomůcek k podpoře větší názornosti. Žáci byli málo vedeni k souvislým řečovým projevům, nebyl vytvářen prostor pro diskuzi, samostatnou práci s informacemi a prezentaci práce před třídou. Jednostranné činnosti se negativně projevíly ve snížené aktivitě žáků. Učivo bylo jen výjimečně propojováno s reálnými situacemi a vlastními zkušenostmi žáků. Společným znakem výuky na obou stupních základní školy bylo její zaměření pouze na získávání znalostí a dovedností bez cíleného podněcování tvořivého a logického myšlení a rozvoje postojů žáků. Chybělo úvodní stanovení vzdělávacího cíle včetně jeho vyhodnocení v závěru. Jen ojediněle byly začleňovány kooperativní formy výuky podporující spolupráci žáků a uplatňovány vzdělávací strategie zaměřené na řešení problémových úloh, objevování, kladení otázek. Učitelé neuplatňovali různé formy hodnocení, chyběla bezprostřední individuální zpětná vazba na práci žáka v hodině, nebyly využity příležitosti pro sebehodnocení žáků. Výuka postrádala diferenciaci k naplňování cílů vzdělávání všech žáků podle jejich vzdělávacích možností a schopností. Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami učitelé většinou respektovali obtíže ve výuce i pomalejší pracovní tempo. Téměř ve všech třídách zajišťovali individuální podporu těmto žákům asistenti pedagoga, kteří případně podle instrukcí vyučujícího funkčně pracovali i s ostatními žáky ve třídě. Jen v ojedinělém případě byla ve výuce zaznamenána pasivita asistenta pedagoga a jeho malý přínos pro vzdělávání žáka.

Úroveň vzdělávání ve společenskovedních předmětech na obou stupních základní školy byla značně rozdílná. Část hospitované výuky nebyla dostatečně promyšlená a nesměřovala k naplnění vzdělávacího cíle. Nezvládnutá organizace hodiny i časového rozvržení činností vedlo často k přenášení procvičení učiva na domácí přípravu. Nefunkční organizace hodiny se v jednom případě negativně odrazila v jejím chaotickém průběhu provázeném zvýšenou nekázní žáků. Žáci dostávali jen výjimečně příležitosti k formulaci vlastních názorů a myšlenek, souvislému a výstižnému vyjadřování. V závěru výuky nebyl vytvářen prostor

pro shrnutí učiva, získání zpětné vazby o naplnění vzdělávacího cíle a zhodnocení práce v hodině. Přínosná pro žáky byla především hospitovaná výuka českého jazyka, která se vyznačovala příznivou pracovní atmosférou, střídáním rozmanitých metod výuky, důrazem na procvičování probraného učiva.

Při vzdělávání v cizích jazycích (anglickém a ruském) nebyl na druhém stupni základní školy věnován dostatečný prostor k efektivnímu rozvoji produktivních řečových dovedností. Výuka nesměřovala k aktivnímu používání jazyka, průběžně nebyly vytvářeny dostatečné podněty pro mluvený projev, případná komunikace probíhala v omezené míře a pouze mezi učitelem a jednotlivci. Výuka byla vhodně propojena s reáliemi zemí obou studovaných jazyků. Na prvním stupni základní školy byly zařazovány účinnější metody práce, které podporovaly aktivitu žáků i jejich vzájemnou interakci.

Při vzdělávání v přírodovědných předmětech byl hlavně kladen důraz na procvičování a rozšiřování učiva, výuka chemie byla zdařile podpořena zařazenými pokusy. Ve většině přírodovědných předmětů bylo učivo aplikováno na situace a příklady z praxe, jejich volba však nebyla vždy přizpůsobena zkušenostem žáků. Společným nedostatkem byla absence závěrečného shrnutí učiva s ověřením jeho porozumění. Výuka matematiky byla sledována čtyřmi inspekčními hospitacemi. Byla zaměřena na procvičování učiva, které v části sledovaných hodin nevycházelo z aktuálních znalostních potřeb žáků a postrádalo důraz na logické souvislosti. Při práci u tabule nebyli žáci dostatečně vedeni k samostatnému okomentování a odůvodnění řešení. Zdařilá výuka matematiky byla zaznamenána ve dvou případech.

Skladba činností v zájmovém vzdělávání a jejich optimální rozvržení umožňovalo odpočinek žáků po vyučování i získávání nových znalostí a praktických dovedností. Vychovatelka vhodně reagovala na individuální potřeby účastníků, respektovala jejich rozdílné možnosti a schopnosti a vytvářela jim vhodné příležitosti k seberealizaci. Žáci měli možnost zapojovat se do skupinových nebo individuálních aktivit podle svého zájmu, k jednotlivým činnostem byli průběžně motivováni. Zájmové vzdělávání probíhalo v příjemné atmosféře se vstřícným přístupem vychovatelky, žáci byli cíleně vedeni k otevřené komunikaci, toleranci a ohleduplnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosaženou úroveň vzdělávání učitelé ověřují běžnými nástroji. Zpětnou vazbu na poskytované vzdělávání škola získává rovněž z externího výběrového testování a sledování úspěšnosti žáků při přijímacím řízení na střední školy. Dosahované výsledky vzdělávání mají pro školu informativní charakter, jsou projednávány, ale škola s nimi dostatečně efektivně nepracuje. Vzhledem k nízké motivaci žáků a jen málo účinným vzdělávacím strategiím pedagogů vykazují žáci školy slabé výsledky ve vzdělávání. V posledních dvou školních letech došlo k výraznému nárůstu neprospívajících žáků, ve školním roce 2018/2019 neprospělo téměř 10 % žáků. Práce s žáky ohroženými školním neúspěchem zahrnuje především pravidelné doučování, možnost vypracování úkolů ve škole nebo školní družině a případné docházení vyučujících na doučování v domácím prostředí. Nastavené strategie se pozitivně neodrážejí ve výsledcích vzdělávání žáků, jejich dostatečnost a efektivita není průběžně vyhodnocována a nejsou přijímána případná další opatření.

Škola věnuje velkou pozornost prevenci rizikového chování žáků, cíleně zaměřené preventivní aktivity jsou účelně doplňovány zařazením vhodných témat do třídnických hodin a některých předmětů. Na prevenci rizikového chování žáků se podílí rovněž nabídka

volnočasových aktivit ve třech kroužcích a dlouhodobá úspěšná spolupráce s Církevním střediskem volného času Don Bosco v Havířově. Případné negativní projevy chování žáků se škole daří zásluhou nastaveného krizového plánu a jednotného postupu včas identifikovat a vhodně na ně reagovat. Méně úspěšná je škola při snižování neomluvené absence žáků, na které se významnou měrou podílí jednotlivci, jejichž případy škola s dalšími zainteresovanými organizacemi již dlouhodobě řeší.

Žáci školy jsou každoročně zapojováni do sportovních soutěží města Havířova i školních kol soutěží (vědomostních, pěvecké, recitační, sportovní a dopravní). Úspěch škola zaznamenala v okresním kole dějepisné a zeměpisné olympiády a byla reprezentována v krajském kole dějepisné olympiády. Škola průběžně organizuje celoškolní aktivity, které podporují setkávání a spolupráci starších a mladších žáků (např. „Jablíčkový den“, „Sportovní den“, „Halloween“). Na veřejnosti se škola prezentuje výrobky žáků a jejich vystoupením při akcích pro rodiče a veřejnost. Školní družina průběžně koordinuje své činnosti se základní školou a umožňuje tak účastníkům zájmového vzdělávání zapojit se do dalších forem školních i mimoškolních aktivit.

O aktivitách a činnosti školy je veřejnost informována prostřednictvím webových stránek školy, organizací Dne otevřených dveří a příležitostně v tisku Radniční listy.

Závěry

Vývoj školy

- Ve školním roce 2018/2019 došlo ke změně ve vedení školy – ředitelky i její zástupkyně.
- Od školního roku 2016/2017 není realizováno vzdělávání v přípravné třídě z důvodu nenaplnění nejnižšího počtu dětí s odkladem povinné školní docházky.
- Od školního roku 2019/2020 je škola pilotním a metodickým střediskem pro školy Obcí s rozšířenou působností Havířov v projektu „Mladý farmář“ se zaměřením na získávání kompetencí žáků v environmentální výchově.
- Od poslední inspekční činnosti v roce 2012 se snížil počet žáků ze 187 na 147.
- Zlepšily se materiální podmínky pro vzdělávání.

Silné stránky

- Úspěšné zapojování rodičovské veřejnosti do chodu i aktivit školy a posilování jejich sounáležitosti se školou.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vedení školy v důsledku absence hospitační činnosti systematicky nevyhodnocuje kvalitu výuky, neposkytuje pedagogům účinnou zpětnou vazbu a nepřijímá konkrétní opatření ke zlepšení daného stavu.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků nezohledňuje jejich potřeby směrem ke zvýšení kvality výuky. Chybí systémové nastavení v předávání získaných poznatků.
- Nízká motivace žáků a jejich zapojení do výuky.
- Nedostatečné využívání pestrých a inovativních vyučovacích metod.

- Výlučné zaměření výuky na vědomostní cíle, nezařazování aktivit vedoucích k rozvoji postojových cílů a podporujících kritické myšlení žáků.
- Neuplatňování diferenciací výuky podle potřeb a vzdělávacích možností jednotlivých žáků, nízká míra individuální práce s žáky.
- Minimální zařazování sebehodnocení žáků, absence využití formativní zpětné vazby k rozvoji osobnosti žáka a motivaci k dalšímu vzdělávání.
- Nízká míra účelného využívání materiálně-technického vybavení ve výuce.
- Nedostatečná práce školy s dosahovanými výsledky vzdělávání. Strategie předcházení školnímu neúspěchu není pravidelně vyhodnocována.
- Kontrolní činnost vedení školy není v některých oblastech řízení účelně propojena s přijímáním adekvátních opatření a ověřováním jejich účinnosti.
- Konceptní cíle nejsou formulovány v potřebných souvislostech, není nastaven systém jejich vyhodnocování, zaměstnanci školy s nimi nejsou seznámeni.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zavést systematické a plánované hodnocení výuky u všech vyučujících. Poskytovat zpětnou vazbu využitelnou pro další profesní rozvoj pedagogů, přijímat adekvátní opatření k zjištěným nedostatkům.
- Zaměřit hospitační činnost na práci pedagogů ve třídách s žáky s vyšším rizikem školního neúspěchu, získávat zpětnou vazbu na efektivitu nastavených vzdělávacích strategií s těmito žáky.
- Využívat závěry hospitační činnosti pro plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, směřovat jejich vzdělávání na diferencovanou práci se třídou a formativní hodnocení. Průběžně ověřovat praktické využití získaných poznatků ve výuce.
- Diferencovat a individualizovat výuku podle rozdílných potřeb a možností jednotlivců.
- Vytvářet v průběhu výuky dostatečný prostor pro zhodnocení pokroku žáků, využívat příležitosti k sebehodnocení žáků.
- V závěru hodin provádět shrnutí s ověřením porozumění učivu, vést žáky k sebereflexi vlastního pokroku.
- Vyhodnocovat účinnost nastavené strategie předcházení školní neúspěšnosti, přijímat efektivní opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání.
- Vytvořit funkční systém kontroly pro všechny oblasti řízení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 24. 9. 2019
2. Matrika základní školy vedená ve školním roce 2019/2020 (vybraný vzorek)
3. Povolení výjimky z nejnižšího počtu žáků ve třídách Základní školy Kapitána Jasioka Havířov-Prostřední Suchá Kpt. Jasioka 57 okres Karviná na školní rok 2019/2020 ze dne 24. 6. 2019
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „STROM“ s platností od 1. 9. 2007 včetně dodatků 1–3
5. Školní vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 9. 2016
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2017/2018 ze dne 15. 10. 2018
7. Plán rozvoje školy (2014–2021) ze dne 14. 6. 2014
8. Koncepce rozvoje školy ze dne 22. 10. 2018
9. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy (vybraný vzorek)
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků základní školy na školní rok 2019/2020 ze dne 2. 9. 2019, přehled absolvovaných vzdělávacích akcí ve školním roce 2018/2019
11. Plán environmentální výchovy ve školním roce 2019/2020 ze dne 17. 9. 2019
12. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
13. Zápisy ze schůzek metodických orgánů ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
14. Organizační řád ze dne 2. 9. 2019
15. Rozvrhy tříd a učitelů ve školním roce 2019/2020
16. Minimální preventivní program na školní rok 2019–2020 včetně Krizového plánu v případě rizikového chování a Strategie předcházení školní neúspěšnosti (nedatováno)
17. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků za rok 2019
18. Kniha úrazů žáků vedená za školní rok 2018/2019 a 2019/2020
19. Webové stránky školy www.zsjasioka-havirov.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Šárka Šustková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Šárka Šustková v. r.

Mgr. Eliška Birková, školní inspektorka

Mgr. Eliška Birková v. r.

Mgr. Jan Szotkowski, školní inspektor

Mgr. Jan Szotkowski v. r.

Ing. Pavel Hon, kontrolní pracovník

Ing. Pavel Hon v. r.

V Ostravě 24. 10. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Růžena Bajerová, ředitelka školy

Mgr. Růžena Bajerová v. r.

V Havířově-Prostřední Suché 31. 10. 2019